

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL LIETUVOS ATVIRŲ DUOMENŲ PORTALO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2017 m. lapkričio 24 d. Nr. 3-555
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 8 ir 30 straipsniais, Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 180 „Dėl Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 11 punktu ir įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 3.3.2 darbą:

1. T v i r t i n u Lietuvos atvirų duomenų portalo nuostatus (pridedama).
2. P a v e d u Informacinės visuomenės plėtros komitetui prie Susisiekimo ministerijos paskirti Lietuvos atvirų duomenų portalo duomenų valdymo įgaliotinį.

Susisiekimo ministras

Rokas Masiulis

SUDERINTA

Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos
2017 m. lapkričio 2 d. raštu
Nr. 2R-6800 (3.33.E)

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos
2017 m. lapkričio 8 d. raštu Nr. (1.18)7R-8362

SUDERINTA

Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie
Susisiekimo ministerijos 2017 m. liepos 26 d.
raštu Nr. S-586

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
2017 m. rugpjūčio 16 d. raštu Nr. 1D-4383

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2017 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3-555

LIETUVOS ATVIRŲ DUOMENŲ PORTALO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos atvirų duomenų portalo nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Lietuvos atvirų duomenų portalo (toliau – Portalas) steigimo teisinį pagrindą, tikslą, uždavinius, pagrindines funkcijas, organizacinę, informacinę ir funkcinę struktūras, duomenų teikimą ir naudojimą, duomenų saugą, finansavimą, modernizavimą ir likvidavimą.

2. Portalo steigimo teisinis pagrindas – Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 7 straipsnio 2 ir 3 dalių, 20, 21 straipsnių nuostatos.

3. Teisės aktai, kuriais vadovaujамasi kuriant, valdant ir tvarkant Portalą:

3.1. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas;

3.2. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų įstatymas;

3.3. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas;

3.4. Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 180 „Dėl Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.5. Valstybės informacinių sistemų gyvavimo ciklo valdymo metodika, patvirtinta Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2014 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. T-29 „Dėl Valstybės informacinių sistemų gyvavimo ciklo valdymo metodikos patvirtinimo“;

3.6. Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Elektroninės informacijos, sudarančios valstybės informacinius išteklius, svarbos įvertinimo ir valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairių aprašo patvirtinimo“;

3.7. Elektroninių paslaugų kokybės vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. 3-416(1.5 E) „Dėl metodinių dokumentų patvirtinimo“;

3.8. Viešojo sektoriaus duomenų atvėrimo rekomendacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-245(1.5 E) „Dėl Viešojo sektoriaus duomenų atvėrimo rekomendacijų patvirtinimo“;

3.9. Duomenų teikimo formatų ir standartų rekomendacijos, patvirtintos Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2013 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. T-36 „Dėl Duomenų teikimo formatų ir standartų rekomendacijų patvirtinimo“;

3.10. Techniniai valstybės registrų (kadastrų), žinybinių registrų, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų elektroninės informacijos saugos reikalavimai, patvirtinti Lietuvos

Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 1V-832 „Dėl Techninių valstybės registų (kadastrų), žinybinių registų, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų elektroninės informacijos saugos reikalavimų patvirtinimo“.

4. Nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos teisės aktuose, nurodytuose Nuostatų 3.1–3.3 papunkčiuose.

5. Portalo tikslas – vieno langelio principu informacinių technologijų priemonėmis tvarkyti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų skaitmeninių dokumentų rinkinių (toliau – dokumentų rinkinys) metaduomenis ir teikti dokumentų rinkinius pakartotinai naudoti.

6. Portalo uždaviniai:

6.1. automatizuoti dokumentų rinkinių formavimą ir jų metaduomenų surinkimą;

6.2. teikti šias dokumentų rinkinių parengimo pakartotinai naudoti paslaugas:

6.2.1. paieškos – ieškoti dokumentų rinkinių pagal pasirinktas metaduomenų charakteristikas ir išsaugoti paieškos rezultatus tarpinėje saugykloje;

6.2.2. peržiūros – naršyti pasirinktus dokumentų rinkinius, juos peržiūrėti ir suformuoti norimos apimties dokumentų rinkinių kopijas atsisiuntimui;

6.2.3. atsisiuntimo – atsisiųsti dokumentų rinkinių kopijas arba jų dalis į duomenų gavėjo galinį įrenginį;

6.2.4. keitimo – keisti dokumentų rinkinius iš pirminių formatų į atvirus formatus;

6.2.5. pritaikymo – nuasmeninti dokumentų rinkinius sudarančius duomenis ir pašalinti kitus konfidencialius duomenis;

6.2.6. susiejimo – jungti skirtingus dokumentų rinkinius ar jų dalis pagal nustatytus požymius;

6.3. skleisti informaciją apie dokumentų pakartotinio naudojimo gerąją praktiką, konsultuoti atvirų duomenų tema.

7. Portalo funkcijos:

7.1. dokumentų rinkinių metaduomenų automatinis surinkimas, įrašymas, kaupimas ir sisteminimas;

7.2. dokumentų rinkinių pagal paieškos kriterijus teikimas atvira forma;

7.3. dokumentų rinkinių pertvarkymas į atvirų formatų dokumentų rinkinius;

7.4. dokumentų rinkinių paruošimo priemonių, skirtų dokumentų rinkinius sudarantiems duomenims nuasmeninti ir kitiems konfidencialiems duomenims pašalinti, ir aplinkos, skirtos dokumentų rinkiniams pertvarkyti į atviro formato dokumentų rinkinius ir jų kokybei patikrinti, teikimas ir paruoštų dokumentų rinkinių išsaugojimas tarpinėje saugykloje;

7.5. skirtingų dokumentų rinkinių paieška pagal nustatytus kriterijus ir dokumentų rinkinių dalių semantines savybes;

7.6. dokumentų rinkinių kokybės kontrolė pagal metaduomenų būseną;

7.7. informacijos skelbimas, diskusijų ir klausimų-atsakymų valdymas.

8. Asmens duomenų tvarkymo Portale tikslas – institucijų, įvardytų Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, darbuotojų, įgaliotų rengti dokumentų rinkinius ir teikti jų metaduomenis į Portalą (toliau – įgaliotieji asmenys), identifikavimas ir prieigos teisių administravimas.

II SKYRIUS PORTALO ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

9. Portalo valdytoja – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija.

10. Portalo tvarkytojas – Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Komitetas).

11. Portalo valdytojas ir Portalo tvarkytojas turi Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 34 straipsnyje nustatytas teises ir pareigas.

12. Portalo valdytojas yra ir asmens duomenų valdytojas, Portalo tvarkytojas yra ir asmens duomenų tvarkytojas. Jie atlieka Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatytas funkcijas, turi šiame įstatyme nurodytas teises ir pareigas.

13. Portalo duomenų teikėjai:

13.1. Komitetas, teikiantis duomenis iš Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos (toliau – VIISP);

13.2. valstybės įmonė Registrų centras, teikianti duomenis iš Juridinių asmenų registro ir iš Lietuvos Respublikos adresų registro;

13.3. įgaliotieji asmenys, teikiantys dokumentų rinkinių metaduomenis į Portalą.

14. Įgaliotieji asmenys yra ir Portalo naudotojai.

15. Portalo naudotojų funkcijos:

15.1. naudojantis Portalo dokumentų rinkinių paruošimo priemonėmis, nurodytomis Nuostatų 7.4 papunktyje, parengti dokumentų rinkinius pagal Komiteto direktoriaus patvirtintas Lietuvos atvirų duomenų portalo duomenų tvarkymo taisykles;

15.2. tikslinti dokumentų rinkinius ar jų metaduomenis pagal Portalo tvarkytojo atsakingų darbuotojų pateiktas pastabas ir atnaujinti juos pasikeitus duomenims.

III SKYRIUS

PORTALO INFORMACINĖ STRUKTŪRA

16. Portalo duomenų bazėje yra tvarkomi šie duomenys ir duomenų grupės:

16.1. dokumentų rinkinių, kurie prieinami pakartotinai naudoti, metaduomenys:

16.1.1. pavadinimas;

16.1.2. sudarytojo duomenys (juridinio asmens pavadinimas, kodas);

16.1.3. tema;

16.1.4. turinio aprašas;

16.1.5. leidėjo duomenys (juridinio asmens pavadinimas, kodas);

16.1.6. teikėjo duomenys (juridinio asmens pavadinimas, kodas);

16.1.7. publikavimo data;

16.1.8. rūšis;

16.1.9. formatas;

16.1.10. šaltinis;

16.1.11. pateikimo kalba;

16.1.12. nuoroda į susijusius išteklius;

16.1.13. turinio aprėptis:

16.1.13.1. teritorinė – dokumento rinkiniui priskiriamos atitinkamos Adresų registro objekto ar objektų, įvardytų Lietuvos Respublikos adresų registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 10 d. nutarimu Nr. 715 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų, gyvenamųjų vietovių ir gatvių valstybės registro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos adresų registro įsteigimo“, charakteristikos (objekto identifikavimo kodas, pavadinimas / pavadinimai, geografinės objektų ribos LKS-94);

16.1.13.2. laiko periodas nuo iki;

16.1.14. naudojimo sąlygos;

16.1.15. raktiniai žodžiai;

16.2. Portalo interneto svetainės turinio, prieinamo Portalo naudotojams, duomenys:

- 16.2.1. turinio temos (elemento) pavadinimas;
- 16.2.2. turinio tema (elementas) (tekstas, diagrama, paveikslas);
- 16.2.3. turinio temos (elemento) statusas (redaguojamas, skelbiamas, archyvuojamas);
- 16.3. įgaliotųjų asmenų duomenys: fizinio asmens vardas, pavardė, valstybės tarnautojo kodas Valstybės tarnautojų registre arba asmens kodas, jeigu įgaliotasis asmuo nėra valstybės tarnautojas.
- 17. Portalo duomenų teikėjų teikiami duomenys:
 - 17.1. iš VIISP gaunami Nuostatų 16.3 papunktyje nurodyti duomenys;
 - 17.2. iš Juridinių asmenų registro gaunami Nuostatų 16.1.2, 16.1.5 ir 16.1.6 papunkčiuose nurodytų juridinių asmenų duomenys;
 - 17.3. iš Lietuvos Respublikos adresų registro gaunami Nuostatų 16.1.13.1 papunktyje nurodyti duomenys;
 - 17.4. Nuostatų 16.1.1, 16.1.3, 16.1.4, 16.1.7–16.1.13, 16.1.13.2, 16.1.14, 16.1.15, 16.2 papunkčiuose nurodyti duomenys, kuriuos teikia įgaliotieji asmenys.

IV SKYRIUS

PORTALO FUNKCINĖ STRUKTŪRA

- 18. Portalo funkcinę struktūrą sudaro šie posistemiai:
 - 18.1. Portalo turinio valdymo posistemis, kurio funkcijos – informacijos, skelbimų, pranešimų, nuorodų į įgaliotųjų asmenų registravimo ir taikomasias sąsajas publikavimas, įgaliotųjų asmenų komunikavimo ir visos publikuojamos informacijos valdymas;
 - 18.2. Portalo duomenų katalogo valdymo posistemis, kurio funkcijos – tvarkyti iš įvairių šaltinių surinktus metaduomenis, priskiriant teisingus dokumentų rinkinių šaltinius, tikrinti metaduomenų atitiktį struktūrai, apibrėžti duomenis ir jų atributus, tikrinti teisingumą, valdyti keitimo taisykles, fiksuoti metaduomenų versijas, atlikti kitas metaduomenims valdyti reikalingas funkcijas;
 - 18.3. Dokumentų rinkinių teikimo posistemis, kurio funkcijos – vykdyti dokumentų rinkinių paiešką pagal pasirinktus kriterijus, gauti iš duomenų teikėjų dokumentų rinkinius ir teikti dokumentų rinkinius duomenų gavėjams rankiniu arba automatinio būdu, valdyti duomenų teikimo / gavimo sąsajas, valdyti pranešimus dėl dokumentų rinkinių duomenų kokybės;
 - 18.4. Dokumentų rinkinių paruošimo posistemis, kurio funkcijos – transformuoti dokumentų rinkinių duomenis į atvirų duomenų formatus, tikrinti dokumentų rinkinių kokybę, susieti skirtingus dokumentų rinkinius ar jų dalis pagal nustatytus požymius ir jų metaduomenis ir paruošti juos išsaugoti tarpinėje saugykloje;
 - 18.5. Portalo duomenų saugyklos posistemis, kurio funkcijos – saugoti Portalo duomenis, kataloguoti saugomus Portalo duomenis;
 - 18.6. Portalo valdymo posistemis, kurio funkcijos – administruoti Portalo interneto svetainės turinį ir įgaliotųjų asmenų prieigos teises, atlikti dokumentų rinkinių teikimo, sutarčių valdymo, mokėjimų valdymo stebėseną ir auditą.

V SKYRIUS

PORTALO DUOMENŲ TEIKIMAS IR NAUDOJIMAS

- 19. Dokumentų rinkiniai yra vieši ir teikiami juridiniams ir fiziniams asmenims.
- 20. Dokumentų rinkinių metaduomenys įrašomi Portale ir viešai prieinami per Portalo svetainę internete, išskyrus asmens duomenis, kurie tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.
- 21. Dokumentų rinkiniai teikiami pagal duomenų gavėjų prašymus (atliekant paieškas

vienkartinio teikimo atvejais) arba pagal sutartis (daugkartinio teikimo atvejais). Atsisakyti teikti dokumentų rinkinius duomenų gavėjui galima Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 15 straipsnyje nustatyta tvarka ir atvejais. Atsisakymas pateikti dokumentų rinkinius gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

22. Dokumentų rinkiniai duomenų gavėjams teikiami tokio turinio, koks yra naudojamas institucijose, prioritetą taikant dokumentų rinkinių teikimui atvira elektroniniais formatais. Dokumentų rinkiniai teikiami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 10 straipsniu.

23. Duomenų gavėjas, registro ar kitos valstybės informacinės sistemos tvarkytojas ar kitas asmuo, kurio duomenys tvarkomi Portale (toliau – duomenų subjektas), turi teisę reikalauti ištaisyti pastebėtus klaidingus, netikslus, papildyti neišsamius duomenis (toliau – duomenų netikslumai). Apie pastebėtus duomenų netikslumus Portalo tvarkytojas informuojamas raštu.

24. Portalo tvarkytojas, gavęs reikalavimą ištaisyti duomenų netikslumus ir patikrinęs jo pagrįstumą, privalo ištaisyti duomenis per 5 darbo dienas nuo reikalavimo gavimo dienos arba gali reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą. Apie duomenų ištaisymą arba reikalavimo atmetimą ir reikalavimo atmetimo motyvus Portalo tvarkytojas nedelsdamas paskelbia Portale, išskyrus duomenų subjektą, kuris apie jo duomenų ištaisymą informuojamas raštu.

25. Duomenys Europos Sąjungos valstybių narių ir (arba) Europos ekonominės erdvės valstybių, trečiųjų šalių asmenims, juridinio statuso neturintiems subjektams, jų filialams ir atstovybėms teikiami Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS PORTALO DUOMENŲ SAUGA

26. Už Portalo duomenų saugą pagal kompetenciją atsako Portalo valdytojas ir Portalo tvarkytojas.

27. Portalo duomenų sauga užtikrinama vadovaujantis Portalo valdytojo patvirtintais Lietuvos atvirų duomenų portalo saugos nuostatais ir Lietuvos atvirų duomenų portalo saugos politikos įgyvendinimo dokumentais, parengtais pagal Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo, Elektroninės informacijos, sudarančios valstybės informacinius išteklius, svarbos įvertinimo ir valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairių aprašo, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Elektroninės informacijos, sudarančios valstybės informacinius išteklius, svarbos įvertinimo ir valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairių aprašo patvirtinimo“, reikalavimus.

28. Portalo tvarkomų asmens duomenų sauga užtikrinama vadovaujantis Bendraisiais reikalavimais organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms, patvirtintais Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1T-71(1.12.) „Dėl Bendrųjų reikalavimų organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms patvirtinimo“.

29. Portalo tvarkytojo darbuotojai, kurie tvarko asmens duomenis, privalo saugoti asmens duomenų paslaptį, jeigu šie asmens duomenys neskirti skelbti viešai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 30 straipsnio 6 dalimi. Ši pareiga galioja perėjus dirbti į kitas pareigas arba pasibaigus darbo ar sutartiniais santykiams.

30. Portalo tvarkytojas, gavęs įgaliotojo asmens pranešimą apie konkretaus dokumentų rinkinio publikavimo nutraukimą, perkelia šio rinkinio metaduomenis į Portalo duomenų archyvą, kur jie saugomi neterminuotai, ir sunaikina dokumentų rinkinį, saugomą tarpinėje saugykloje.

31. Įgaliotųjų asmenų asmens duomenys saugomi visą jų naudojimosi Portalu laikotarpį ir 2 (dvejus) metus nuo paskutinio prisijungimo dienos. Neaktualūs asmens duomenys yra sunaikinami.

VII SKYRIUS PORTALO FINANSAVIMAS

32. Portalo kūrimas, tvarkymas, priežiūra, tobulinimas ir plėtra finansuojami iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, įskaitant Europos Sąjungos struktūrinius fondus, lėšų.

VIII SKYRIUS PORTALO MODERNIZAVIMAS IR LIKVIDAVIMAS

33. Portalas modernizuojamas ir likviduojamas Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo ir Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 180 „Dėl Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

34. Jeigu Portalas likviduojamas, jo duomenys perduodami kitai valstybės informacinei sistemai, valstybės archyvui arba Portalo valdytojo sprendimu sunaikinami Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos Lietuvos Respublikos susisiekingo ministro įsakymu patvirtinto Duomenų subjektų teisių įgyvendinimo tvarkant asmens duomenis Lietuvos Respublikos susisiekingo ministerijos valdomuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

36. Už Nuostatų nesilaikymą fiziniai ir juridiniai asmenys atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
